

R O M Â N I A
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
UNIVERSITATEA EMANUEL DIN ORADEA
FACULTATEA DE TEOLOGIE
Specializarea: Teologie baptistă pastorală
Forma de învățământ: învățământ de zi
Exegeza NT, sem. I

CODUL ÎNDATORIRILOR GOSPODĂREȘTI. UN STUDIU EXEGETIC PE TEMA AUTORITĂȚII ȘI SUPUNERII ÎN 1PETRU 2:11-3:7

Coordonator:
Conferențiar univ. dr., Cruceru Marius D.

Student:
(Anonim)

Oradea, 2010

CUPRINS

CUPRINS	2
1. ELEMENTE INTRODUCTIVE	3
1.1. Autorul, destinatarii, data scrierii	3
1.2. Mesajul cărții	4
1.3. Structura epistolei	5
2. ANALIZA EXEGETICĂ	6
2.1. Traducerea textului	6
2.2. Analiza semantică a cuvintelor cheie.....	7
2.3. Comentariu exegetic	8
3. SCHIȚĂ DE PREDICĂ	21
BIBLIOGRAFIE	22

1. ELEMENTE INTRODUCTIVE

1.1. AUTORUL, DESTINATARI, DATA SCRIERII

În 1Petru 5:13, Petru spune: ” Biserica aleasă cu voi, care este în Babilon, vă trimete sănătate.” Nu se poate spune că autorul se referă aici la vechiul oraș Babilon din Mesopotamia, capitala imperiului Babilonian, pentru că în primul secol acesta a fost un ținut mic și obscur. Nu există nici o evidență a unei vizite a lui Petru în acele locuri, și nici o menționare a existenței vreunei Biserici în Babilon.¹ Însă numele ”Babilon” este folosit cu referire la Roma, după cum se poate înțelege și în alte texte din NT (Apoc. 16:19, 17:5, 18:2, și 17:9 ca o identificare a ”celor șapte coline” ale Romei). Doar în Vechiul Testament Babilon a fost centrul puterii mondiale și opozantul poporului lui Dumnezeu, așa că în timpul Noului Testament Roma a fost centrul pământesc al sistemului de guvernare de pe tot pământul care a fost poziționat în opoziție cu Împărăția lui Dumnezeu.

Cele mai multe scrieri localizează prima Epistolă a lui Petru în jurul anului 63 d.Hr., imediat înainte de persecuțiile izbucnite în urma incendierii Romei de către Nero.²

Scrisoarea este adresată creștinilor din nordul munților Taurus, Turcia de astăzi. Oridinea în care sunt menționate cele cinci regiuni Romane, poate indica ruta pe care trebuia s-o urmeze scrisoarea pentru a fi citită. Cititorii pe care-i avea în minte Pavel atunci când a scris se pare că erau formați dintr-un grup mixt, totuși în special creștini dintre neamuri, pentru că el se referă la zilele de dinaintea convertirii lor în termenii ignoranței adevăratului Dumnezeu (1:14), și a modului de viață de dinainte (1:18), întinericul spiritual de dinainte (2:9), și viciile păgâne (4:3-4). Destinatarii includeau robi (2:18), deși stăpânii lor nu sunt menționați, referința la îndatoririle civile implică oameni care, spre deosebire de robi, se bucurau de drepturi civile (2:13-17). Nici o biserică din primele zile ale creștinismului nu era formată în întregime din Neamuri, căci predicarea Evangheliei a început invariabil printre Iudei, pentru care profeția mesianică oferea un punct imediat de contact. Uzanța consistentă a limbajului Vechi Testamental, incluzând citate explicite, pare să implice că existau iudei creștini printre cititori.³

¹ Wayne Grudem, *1Peter* (Inter-Varsity: Leicester, 1989), 33

² Hillyer Norman, *1 and 2 Peter, Jude* (Hendrickson Pub: Massachusetts, 1995), 3

³ Norman, *1 and 2 Peter*, 4

1.2. MESAJUL CĂRTII

Prima parte a corpului scrisorii (1:1-2:10) are ca obiectiv indentitatea poporului lui Dumnezeu cu privilegiile și responsabilitățile ei. Poporul lui Dumnezeu nu trebuie să interpreteze suferința ca o contradicție a statutului lor înaintea lui Dumnezeu. Suferința servește mai degrabă ca o dovadă a indentificării lor cu Christos. Deși rezidenți ca străini în acest timp și spațiu istoric, împărtășirea lor cu mântuirea lui Dumnezeu aduce cu ea o speranță vie și promisiunea unei case noi. Ca și popor al lui Dumnezeu ei trăiesc deja o nouă formă de existență orientată spre valorile și practicile ale noii realități a lucrării de răscumpărare a lui Dumnezeu. Tuși ei trăiesc într-o lume modelată foarte mult de vechile realități; ostilitatea și conflictul sunt de aceea aproape inevitabile. Din această preocupare cu identitatea poporului lui Dumnezeu, 1Petru mută în a doua (2:11-4:11) și a treia (4:12-5:14) secțiune majoră a sa pentru a sumariza cum trebuie creștinii să se comporte corect în aceste circumstanțe și acesta vizavi de experiențele lor prezente care-i pun la încercare.⁴

Împreună cu cartea Apocalipsa, 1Petru este fără egal printre documentele Noului Testament în ce privește preocuparea ei cu problemele identității creștinului, caracterul lui, și conduita lui într-o lume ostilă. Deși răspunsurile lor diferă, cele două cărți sunt asemănătoare în orientarea lor de fundamentală spre Christos și în înrădăcinarea lor adâncă în Scripturile evreiești. Pentru Petru, comunitățile creștine, asemenea Israelului în istoria Vechiului Testament, trebuie să se lupte cum să mențină indentitatea distinctă ca popor al lui Dumnezeu în mijlocul unor forțe culturale adverse de toate felurile. Aceasta se împlinește prin identificarea cu Christos, atât în suferința Lui cât și în promisiunea restaurării și dreptății. Prin menținerea loialității față de Dumnezeul viu, ei au o speranță vie garantată de învierea lui Isus din morți.⁵

Petru pune accentul de-alungul Epistolei pe ”speranță”, într-un sens puternic și pozitiv (1:3,13,21; 3:15), în timp ce credincioșii împrăștiați prin toată Asia Mică întâmpinau suferința și persecuția datorită credinței creștine. Ca și o consecință la viața lor spirituală nouă în Christos (1:3, 23), credincioșii aparțin lui Dumnezeu, și puteau să se bazeze pe puterea și harul Lui spre a birui încercările și necazurile (1:5, 4:14). Înaintea lor este pregătită o moștenire divină, dincolo de această lume trecătoare și unde dușmanii nu-i mai pot vătăma (1:4), o viață a bucuriei și luminii în prezența glorioasă a lui Christos (1:7, 5:10).⁶

⁴ Paul J. Achtemeier, Joel B. Green și Meye Thompson Marianne, *Introducing The New Testament. Its Literature and Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001), 527.

⁵ Achtemeier, *Introducing The New Testament*, 527.

⁶ Norman, *1 and 2 Peter*, 4.

1.3. STRUCTURA EPISTOLEI

I. Introducere: salutul (1:1-2)

II. Doctrine generale (1:3-2:10)

A. Credinciosul în așteptarea moștenirii (1:3-12).

B. Urmărind sfințenia ca și consecință a așteptării lui Christos (1:13-2:3).

C. O imagine de ansamblu asupra bisericii lui Christos (2:3-10).

III. Învățăături morale specifice (2:11-5:11)

A. Trăind ca și creștini (2:11-12)

B. Trăind ca cetățeni: fiind supuși autorităților guvernamentale (2:13-17)

C. Trăind ca sclavi creștini: fiind supuși stăpânilor (2:18-25)

Paranteză: Exemplu de suferință a lui Christos (2:21-25)

D. Trăind ca persoane căsătorite (3:1-7)

E. Trăind ca și creștini (3:8-4:19)

F. Trăind ca membri ai bisericii și slujitori (5:1-7)

G. Trăind ca și creștini în conflictul spiritual (5:8-11)

IV. Încheiere: scopul scrierii, salut de final (5:12-14).⁷

⁷ Structură armonizată cu Grudem, *1Peter*, 44-46.

2. ANALIZA EXEGETICĂ

2.1. TRADUCEREA TEXTULUI

- 2.11 Preaiubiților, vă implor ca pe niște înstrăinați (oameni fără casă) și peregrini, să vă abțineți de la poftele cărnii, care militează (fac război strategic) împotriva sufletului,
- 2.12 purtarea voastră între Neamuri fiind bună, pentru ca în ceea ce vorbesc împotriva voastră ca făcători de rele, prin vederea faptelor bune să slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării.
- 2.13 Astfel, fiți supuși oricărei autorități omenești pentru Domnul: fie împăratului, ca cel ce este suprem,
- 2.14 fie conducătorilor/guvernatorilor, care prin El sunt trimiși spre pedeapsa făcătorilor de rele, dar și spre lauda făcătorilor de bine.
- 2.15 Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, făcând binele să puneți frâu neștiinței oamenilor fără minte;
- 2.16 ca niște oameni liberi, însă nu având libertatea ca pretext al răului, ci ca niște robi ai lui Dumnezeu.
- 2.17 Cinstiți pe toți oamenii, iubiți pe frați, temeți-vă de Dumnezeu (închinați-vă cu reverență), cinstiți pe împăratul.
- 2.18 Slugilor, fiți supuse cu toată frica stăpânilor (despoților, domnilor) nu numai celor buni și blânzi, ci și celor suciți (imposibil de mulțumit).
- 2.19 Căci aceasta (este) un har, dacă din pricina conștiinței lui față de Dumnezeu îndură întristare (supărare), suferind pe nedrept.
- 2.20 Căci ce fel de reputație (aveți), dacă veți răbda păcătuiind și fiind acuzați? Dar dacă făcând bine și suferind veți răbda, aceasta (este) un har de la Dumnezeu.
- 2.21 Căci pentru aceasta ați fost chemați, deoarece și Christos a pătimit în locul vostru, lăsându-vă un exemplu ca să urmați pașii Lui;
- 2.22 Acela nu a făcut păcat, nici nu s-a găsit înșelăciune în gura Lui;
- 2.23 Acela fiind batjocorit nu răspundea cu batjocură, suferind nu amenința, ci se supunea celui care judecă cu dreptate;
- 2.24 Acela păcatele noastre le-a purtat în trupul Lui pe lemn, pentru ca fiind morți față de păcate să trăim pentru neprihănire; prin rănile Lui ați fost vindecați.

- 2.25 Căci erați ca niște oi rătăcite, dar v-ați întors acum la păstorul și episcopul sufletelor voastre.
- 3:1 Tot așa si voi, femeilor, fiind supuse propriilor bărbați, pentru ca și dacă cineva nu ascultă de Cuvânt, să fie câștigați prin purtarea nevestelor, fără cuvânt,
- 3:2 privind purtarea voastră în teamă curată/sfântă.
- 3:3 Aceasta să fie nu ceea ce este în aparență, împletitura părului și purtarea sculelor de aur, îmbrăcarea hainelor
- 3:4 ci omul ascuns al inimii în incoruptibilitatea unui duh blând și liniștit, care este deosebit de prețios înaintea lui Dumnezeu.
- 3:5 Căci tot așa în vremurile străvechi se împodobeau pe ele însele femeile sfinte care nădăjduiau în Dumnezeu, supunându-se bărbaților lor.
- 3:6 Precum Sara se supunea lui Avraam, numindu-l domnul ei; fiicele ei v-ați făcut voi, făcând ce este bine și nu vă temeți de nimic.
- 3:7 Bărbaților, tot astfel să locuiți împreună după cunoștința (pe care o aveți) precum că femeia este un vas mai slab, acordându-i aprecierea (prețuirea) corespunzătoare, și comostenitoare a harului vieții, pentru ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre.

2.2. ANALIZA SEMANTICĂ A CUVINTELOR CHEIE

Cuvânt	Analiza semantică
στρατεύονται 2:11	a lupta, a duce o campanie militară, a duce război (implică o strategie). Aici se accentuează lupta continuă, insistentă.
κτίσις 2:13	1. creație; 2. actul prin care un corp autoritativ sau guvernamental este instituit. Cumva comparabil cu întemeierea unei cetăți. Apoi, a însemnat instituția sau autoritatea însăși.
ὑποτάγητε 2:13	a fi în supunere, a se supune pe sine, a fi supus la. Credinciosul trebuie să se supună autorităților civile. Supunerea soțiilor bărbaților lor trebuie privită în lumina societății din acea vreme, în special în lumina activităților păgâne a femeilor în închinarea la Dionisie și Isis.
μώλωπι 2:14	vânătaie, cicatrice, rană cauzată de lovitură. Cuvântul denotă urma sau umflătura pătată lăsată de o lovitură de un pumn sau bici. Cuvântul înseamnă în mod strict o tăietură care sângerează.
ἐπαινον 2:14	a lăuda. Guvernatorii pretindeau ordine și în casele personale deoarece mulți socoteau că proprietățile private sunt ca o cetate mică, iar nesupunerea uneia conducea la nesupunerea altora.

φιμῶν 2:15	a închide gura, a impune tăcere, a pune botniță, a pune caluș, a constrânge la tăcere. Oamenii își vor înghiți vorbele rele, se vor înneca cu batjocurile când vor vedea fapte bune ale creștinilor.
ἐλεύθεροι 2:16	liber, om eliberat. Pentru a descrie viața ideală în termenii libertății însemnând mai mult pentru lumea antică din pricina distincției clare dintre rob și omul liber. Omul eliberat putea trăi cu familia celui ce-l elibera, să ia numele lui de familie, și chiar să primească o parte din moștenire, dar el întotdeauna era îndatorat celui ce-l elibera și trebuia să-i arate întotdeauna respect.
ὑποτάσσω 2:18	a supune, a fi în supunere.
δεσπότης 2:18	domn, stăpân, posesorul unui vasal.
οἰκέται 2:18	slujitor casnic. Cuvântul denotă robi casnici, mulți dintre aceștia puteau fi bine educați și dețineau poziții de responsabilitate în gospodărie.
χάρις 2:19	har, mulțumire, virtute, calitate. Aici este folosit cu sensul de ceea ce este admirabil, intensificând stima/aprecierea cu care sunt tratați cei care o arată.

2.3. COMENTARIU EXEGETIC

După ce a descris noua identitate a creștinului în 2:3-10, Petru începe din 2:11 să explice cum poate acea identitate să fie amenințată sau compromisă. El introduce conceptul de război spiritual, în care dorințele omenești se luptă împotriva noii vieți în Christos. A trăi ca și creștin implică în primul rând abținerea de la aceste pofte lăuntrice stimulate de valorile sociale neevlavioase, care atacă relația creștinului cu Dumnezeu.⁸

Secțiunea începe cu versetele 2:11-12, în care Petru este preocupat de purtarea creștinilor. Cuvântul grecesc "anastofe" are înțelesul de întoarcere spre o direcție nouă, o purtare plină de virtute care trebuie să fie trăsătura principală a creștinului în mijlocul oamenilor. Petru nu-și îndeamnă cititorii să se separe pe ei înșiși de lume. Ci mai degrabă, îi imploră să se abțină de la dorințele păcătoase și să privească în propriile suflete. Acesta este locul unde originează poftele. Dorința în sine nu este rea, cu excepția când ea conduce la rău. Dorințele rele zămislesc și "dau naștere păcatului, iar păcatul odată înfăptuit aduce moartea" (Iacov 1:15). Dorințele păcătoase poartă război împotriva sufletului (Gal. 5:16-17,24) pentru a-l distruge. Aceste dorințe îi dau omului o satisfacție fizică trecătoare dar în realitate se luptă împotriva

⁸ Karen H. Jobes, *1 Peter* (Grand Rapids: Baker Academic, 2005), 172.

sufletului lui. Fiind avertizat și conștient de pericolul acestui război, creștinul se înfrânează de la aceste dorințe. Prin comportamentul său și faptele sale bune, el arată celor necredincioși calea Domnului.⁹

Dumnezeu ne-a chemat să fim poporul Său în societatea în care trăim. El dorește ca noi să fim mărturii vii a dragostei Lui și a milei față de păcătoși din pricină că prin viețile noastre El îi cheamă pe oameni la Sine. Conduita noastră și mărturisirea, nu trebuie să fie niciodată o piatră de poticnire pentru vecinii noștri necredincioși. Purtarea noastră, faptele, și lucrările sunt evaluate în mod constant de necreștinii care doresc să vadă dacă noi într-adevăr trăim conform a ceea ce mărturisim. Dumnezeu, ca Cel care în suveranitatea Lui a rânduit o zi a cercetării, o zi a harului și milei, se va folosi de mărturia bună a copiilor Lui pentru a-Și lua slava din gura oamenilor atunci când aceștia Îl vor recunoaște pe Isus ca Domn și Mântuitor. F.B. Meyer spunea că ”Dumnezeu nu are de a face cu societatea ca întreg, ci cu indivizi unul câte unul; nu cu abuzurile, ci cu spiritul din care ele apar; nu cu politica, ci cu principiile.”¹⁰

Urmașii lui Christos nu trebuie să fie surprinși atunci când sunt vorbiți ca fiind făcători de rele. Oamenii l-au numit pe Săpânul lor ”Beelzebul”; cu atât mai mult vor blama ei pe robii casei lui Christos. Cele mai monstruoase povestiri au circulat în interiorul imperiului Roman erau despre ritualuri pe care se spune le săvârșesc creștinii în întâlnirile lor secrete și pe temeiul acelor povești ei erau pedepsiți prin tortură și moarte.¹¹

Datorită faptului că creștinii nu participau la ritualuri păgâne de închinare la împărat, erau priviți ca și criminali.¹² Când împăratul roman Nero a incendiat Roma, ca să scape de furia mulțimii, i-a scos pe creștini ca și țapi ispășitori. În acele vremuri de început a bisericii, oamenii îi acuzau pe creștini de numeroase acte criminale precum omoruri, incest sau canibalism practicate în adunările lor secrete (din expresii ca ”mese de dragoste”, sau ”frate și soră”, ”a mânca trupul” și ”a bea sângele” trasferat contextului păgân) și în mod special de tulburarea păcii și a bune orânduiei a imperiului. Astfel Tacitus a pretins că ”ei erau urâți din pricina viciilor lor”, iar Suetonius se referă la ei ca ”o clasă de oameni mânâți de o superstiție stranie și periculoasă.”¹³ Asemenea bârfe constituiau meniul obișnuit al discuțiilor publice iar, când ajungeau în atenția autorităților, deveneau dovezi pentru persecuție.

Pe de altă parte, Tertullian pune în contrast pe primii creștini cu păgânii. Aceștia își găseau plăcerea în circurile sângeroase cu gladiatori, pe când un creștin era excomunicat dacă îndrăznește să meargă vreodată acolo. Când păgânii îi părăseau chiar și pe cei mai apropiați care erau suferinzi, creștinii slujeau săracilor. Când neamurile își lăsau morții neîngropați pe

⁹ Simon J. Kistemaker, *Peter and Jude* (Grand Rapids: Baker Book, 1988), 95.

¹⁰ F.B. Meyer, *Tried by fire. Exposition of the First Epistle of Peter* (Fort Washington: CLC, 1983), 78.

¹¹ Meyer, *Tried by fire*, 78.

¹² Kistemaker, *Peter and Jude*, 96.

¹³ Peter Davids, *The First Epistle of Peter* (Grand Rapids: Eerdmans Pub., 1990), 98-100.

câmpul de bătălie, și-și împrăștiau rănitii pe străzi, ucenicii trebuiau să îngrijească de cei în suferință. Astfel ei au astupat gura oamenilor proști și ignorați. Mersul lucrurilor a început să se schimbe. Cu cât era mai microscopică inspecția lumii, cu atât era mai evident un caracter nou și fără pricină de învinovățire. Pliniu a admis în scrisoarea sa către împăratul Traian că nu exista nici o cauză de învinovățire în adepții noii religii, ”cu excepția unei superstiții perverse și extravagante.”¹⁴ Modul de viață exemplar al primilor creștini este citat și de Merivale ca una din cele patru cauze ale convertirii la creștinism a imperiului Roman.

Întreaga secțiune de la 2:13 la 3:7 a fost identificată adesea ca și ”codul îndatoririlor gospodărești”, enumerând obligațiile diferiților membri ai spațiului domestic unii față de alții. Unele dintre cele mai clare exemple de acest cod se găsesc în Coloseni 3:18-4:1 și Efeseni 5:21-29. În aceste texte apostolul Pavel prezintă trei relații: soții și bărbați, copii și părinți, robi și stăpâni.¹⁵ Aceste texte arată o similaritate de teme și o preocupare pentru menținerea unei ordini corespunzătoare într-o gospodărie, într-o anumită subcultură sau într-o societate în general.

Cu secole înaintea lui Pavel, filozofii greci au scris despre relațiile corecte din cadrul gospodăriei. Acestea pot fi găsite în *Republica* lui Platon, *Oeconomicus* a lui Xenofon, *Oeconomica* a lui Aristotel, *Sfaturi pentru mireasă și mire* a lui Plutarh, ș.a. Deși acești autori au avut perspective diferite asupra sclavilor și femeilor, toți au împărtășit aceeași încredințare că, ordinea în gospodărie, care credeau ei că era în mod divin instituită, era fundamentul constitutiv pentru o societate puternică, ordonată și prosperă.¹⁶

Structura ”codului de îndatoriri” a lui Petru diferă în anumite aspecte de cele ale lui Pavel, în sensul că acesta nu se adresează stăpânilor de sclavi iar relația dintre copii și părinți este total omisă. În plus, acest cod se focalizează asupra îndatoririlor creștinilor față de cei din afara comunității lor religioase, în special împăratului și celor puși în autoritate. Astfel, Petru face din obligațiile civile ale cititorilor săi cadrul în care să prezinte îndatoririlor specifice din cadrul familial.¹⁷

Rolul unui asemenea cod în etica NT a fost adesea dezbătut, unii considerând că reprezintă un răspuns legalist la tulburările sociale din biserică cauzate de mișcările egalitariste printre femei și sclavi. Pe de altă parte, alții susțin că acest cod funcționează pentru a oferi bisericii o

¹⁴ Meyer, *Tried by fire*, 834.

¹⁵ Ramsey J. Michaels, *1 Peter* (Waco: Word Books, 1988), 121-122.

¹⁶ Jobes, *1 Peter*, 181.

¹⁷ Michaels, *1 Peter*, 122.

identitate coezivă care ar fi consecventă cu scopurile ei misionare. Însă Petru folosește acest cod cu scop apologetic, și aceasta se poate vedea din contextul apropiat (2:12, 3:15).¹⁸

Întregul pasaj este străbătut de aceeași temă: supunerea față de autoritate chiar cu prețul suferinței. În funcție de statutul său, bărbat sau femeie, om liber sau rob, creștinul este chemat să cinstească pe cei pe care Dumnezeu i-a pus în autoritate deasupra lui. La o simplă citire se pot distinge patru relații de autoritate în care este implicat creștinul și față de care trebuie să se supună: stăpâniri omenești, stăpâni de sclavi, bărbați, Dumnezeu.

Rolul paragrafului 2:13-17, este să dea acestui cod de îndatoriri care continuă în 2:18-3:7, o orientare distinctă direcționată spre exteriorul comunității. Aoristul imperativ Ὑποτάγητε din v.13 își găsește continuarea sa în participiul prezent din 2:18 ὑποτασσόμενοι și ὑποτασσόμενοι (3:1,5). Sfera poruncii este universală.¹⁹ Virtutea supunerii față de orice stăpânire omenească (2:13) și a respectului față de toți oamenii (2:17) înrămează întreaga secțiune. ”Fiți supuși” nu înseamnă o ascultare impusă, necritică. Cuvântul grecesc poate fi parafrizat prin ”a intra sub o umbrelă de protecție”. Nu se poruncește o supunere înrobitoare, ci o încadrare benevolă.²⁰

Aceast îndemn capătă semnificații deosebite dacă ținem cont că Petru scrie unor creștini care aveau să întâmpine cele mai aspre persecuții declanșate în timpul lui Nero asupra creștinilor din Roma. Petru a scris Epistola sa în ultimii ani ai împăratului Nero. Acesta a venit la putere în 54 d.Hr. la vârsta de 17 ani și a comis suicid 14 ani mai târziu. În timpul acestei domnii, Petru a fost martirizat în afara Romei. Totuși apostolul le spune cititorilor să se supună pe ei înșiși împăratului ”ca înalt stăpânitor”. Din pricina conducerii sale slabe, Nero nu a fost vrednic de cel mai înalt oficiu al Imperiului Roman.²¹ Totuși, Petru îi recunoaște autoritatea supremă și-i îndeamnă pe creștini să se supună.

Spre deosebire de Pavel care pune în lista autorităților mai întâi relațiile familiale, Petru pune autoritățile guvernamentale. Aceasta arată contextul persecuției. ”Împăratul” este primul, pentru că el este ”autoritatea supremă” și probabil cel căruia creștinilor le este cel mai greu să se supună din pricina faptului că acesta își arogă statul divin. Cuvântul ”rege” se referă la împăratul Roman; el era folosit adesea pentru regii ”clienți” precum Irod cel Mare, cu ”Cesar” fiind termenul propriu pentru Împărat, dar NT folosește ocazional ”rege” pentru Împărat când dorește să accentueze oficiul său (Ioan 19:15, F.A. 17:7)²². Ca reprezentant al autorității romane, guvernatorul își primea puterea de la împărat iar împăratul o primea de la Dumnezeu. Altfel, Domnul Isus i-a spus lui Pilat: ”Nu ai avea nici o putere asupra Mea dacă

¹⁸ Jobes, *1 Peter*, 182.

¹⁹ Michaels, *1 Peter*, 123.

²⁰ Heiko Krimmer și Martin Holland, *Epistolele lui Petru* (Korntal: Editura Lumina Lumii, 2003), 72.

²¹ Kistemaker, *Peter and Jude*, 99.

²² Davids, *The First Epistle of Peter*, 98-100.

nu ți-ar fi dată de sus.” (Ioan 19:11). În Rom. 13:2 Pavel spune că a te împotrivi autorităților înseamnă a te împotrivi lui Dumnezeu. Expresia ἀνθρωπίνῃ κτίσει face referire la o autoritate ordonată de o autoritate superioară, care poartă girul unui fondator; poartă și ideea de creație, sau de construcție, de proprietate a unui producător. A fi supus unei autorități omenești nu implică faptul că o persoană își pierde demnitatea, ci că ea recunoaște autoritatea pe care Dumnezeu a instituit-o.

Cu toate că scriitorii păgâni îndemneau adesea la o ascultare absolută față de conducător, Petru condiționează această supunere prin a indica că aceasta este ”pentru Domnul” și că conducătorul este o autoritate omenească creată (”autoritate instituită printre oameni”), și nu o autoritate divină. Conducătorii adesea au pretins o funcție divină și chiar un statut divin (pentru cei mai mulți împărați romani aceasta era garantată după moarte, deși în unele provincii cetățenii au început ritualuri de închinare încă din timpul vieții împăratului). Petru respinge acest drept absolut și indică spre o autoritate deasupra conducătorului pentru Acela căruia Îi este dată toată stăpânirea și originea guvernării umane.²³

În 2:14 Petru afirmă că idealul justiției omenești este bun. Fiecare om din imperiu recunoștea că o asemenea justiție era idealul, nu realitatea împăraților și guvernatorilor romani. Totuși, indiferent de ce fel de om era acela față de care trebuia să fie supuși, arătând un respect cuvenit, creștinul trebuia să ”închidă gura oamenilor neștiutori și proști” (2:15), pentru că unii necredincioși se uitau la creștinism ca la o mișcare înclinată spre răzvrătire care submina ordinea bună a imperiului.²⁴ Petru, ca și Pavel, este de acord că guvernării merită supunerea deoarece chiar și cei mai răi dintre ei păstrează într-o oarecare măsură standardele păgâne de bine, iar aceasta este mai bun decât haosul. Ordinea publică, așa cum spune și Pavel în Rom. 13:3-4, este voia lui Dumnezeu și de aceea conducătorul are cinstea de a fi ”slujitorul” lui Dumnezeu. Conform VT atât împărații Asirieni cât și Babiloniei au fost ”slujitorii lui Dumnezeu ca să împlinească mânia Lui” și ”să pedepsească pe făcătorii de rele,” dar în schimb toți au fost condamnați de Dumnezeu pentru motivele lor proprii în acțiunile acestea. Ieremia a afirmat că nimeni nu ar trebui să se împotrivescă Babilonului; însă el nu a spus niciodată că cineva ar trebui să i se alăture lui, făcându-se părtaș la nelegiurile păgânilor.

După cum s-a prezentat mai sus, prima și cea mai insidioasă formă de persecuție era calomnia. Petru identifică fundamentul pentru această bârfă cu ignoranța (2:15, vezi 1Cor. 15:34), dar în 1Pe. 1:14, ignoranța este aceea a proștilor, oameni înstrăinați de Dumnezeu. În răzvrătirea lor împotriva lui Dumnezeu ei sunt ignoranți cu privire la voia Lui și astfel percep

²³ Clinton E. Arnold, *Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary*, vol.4 (Grand Rapids: Zondervan, 2002), 134.

²⁴ Arnold, *Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary*, 135.

comportamentul creștinilor într-o manieră deformată. Dar comportamentul fără greș al creștinilor îi va pune sub tăcere, dacă nu acum cel puțin ”în ziua cercetării.”²⁵

Versetul 2:16 introduce o nouă relație de autoritate, aceea dintre creștinul-rob și stăpânul său. Petru afirmă cu un creștin trebuie să se considere un om liber, însă nu avea în vedere o libertate politică sau socială, ci aceea în Christos, o eliberare din ignoranța și întunericul păgânismului (1:14, 2:9). Libertatea aceasta era rezultatul răscumpărării prin sângele lui Christos (1:18). Aici apare un paradox: creștinul este liber față de legăturile trecutului, dar în același timp este rob al lui Dumnezeu, dedicat unei ascultări depline față de El.²⁶ Nici un sclav nu avea dreptul ca, sub pretextul libertății creștine, să facă rău cuiva, sau să producă pagube stăpânului, sau să se comporte fără respect față de acesta.

Martin Luther spunea: ”Un creștin este un stăpân al tuturor absolut liber, nesupus față de nimic. Un creștin este un rob al tuturor absolut îndatorat, supus față de toți.”²⁷ Creștinul este liber din înrobirea care promovează răul; în schimb el își folosește libertatea pentru a-L sluji pe Dumnezeu și a-l iubi pe aproapele lui. Cu cât își demonstrează mai mult dorința de a sluji, cu atât mai mult el experimentează adevărata libertate (Iac. 1:15, 2:12). Creștinul se poartă în viața publică ca un ales al lui Dumnezeu. El este liber, fără nici o frică, atât timp cât Îl slujește pe Dumnezeu în ascultare absolută.²⁸

Implicațiile libertății în Christos a creștinului sunt succint punctate de Petru în 2:17. Creștinii trebuie să-i cinstească pe toți oamenii indiferent de poziția lor socială. Aici Petru face referire la necreștini. Ei nu trebuie să fie disprețuiți pentru că nu împărtășesc aceeași credință, nici nu trebuie urâți pentru că sunt persecutori, nici desconsiderați pentru că ar aparține unui rang mai inferior, ci trebuie tratați cu respect.²⁹ De asemenea, Petru spune că, creștinii trebuie să se iubească între ei. Prin aceasta, ei împlinesc porunca lui Christos fiind o mărturie bună pentru lume. Creștinul trebuie să-l onoreze pe împărat (conducător) prin a se teme mai întâi de Dumnezeu. Concluzia acestui verset a fost formulată foarte bine de Bengel: ”Împăratul trebuie cinstit într-un asemenea mod, încât dragostea frățească și frica de Dumnezeu să nu fie încălcate.”³⁰

În 2:18 Petru reia problema sclavilor creștini în același context al supunerii chiar și în suferință. Arthur Rupprecht prezintă o descriere clară a multor sclavi și statutul unui rob în Imperiul Roman:

²⁵ Davids, *The First Epistle of Peter*, 101.

²⁶ Michaels, *1 Peter*, 128.

²⁷ J. Dillenberger, *Martin Luther: Selections from His Writings*, citat în Kistemaker, *Peter and Jude*, 101.

²⁸ Kistemaker, *Peter and Jude*, 101-102.

²⁹ Howard I. Marshall, *1 Peter* (Downers Grove: InterVarsity, 1991), 85.

³⁰ Bengel, *Gnomon of the New Testament*, citat în Kistemaker, *Peter and Jude*, 103.

Condițiile de trai ale multor sclavi erau mai bune decât acelea a unor oameni liberi care adesea dormeau pe străzile orașului sau locuiau în camere foarte mici. Există evidențe demne de luat în seamă pentru a sugera că sclavii locuiau în casele stăpânilor lor. Aceștia stăteau de obicei la etajul de sus al caselor stăpânilor cetății sau în case de țară. În vila lui Pliniu apartamentele pentru sclavi și oamenii liberi se aflau într-o secțiune separată a casei, dar erau considerate destul de atractive pentru a fi folosite pentru găzduirea oaspeților peste noapte. Sclavul nu era inferior omului liber cu aceleași responsabilități în ce privea mâncarea și îmbrăcămintea. Faptul că sclavii din Roma erau la fel de bine îmbrăcați ca omul liber este menționat într-un mod neuzual. Seneca menționează că a fost introdusă legislația în Senat precum că robilor trebuie să li se ceară să poarte un tip de îmbrăcămintă ca să poată fi deosebiți de oamenii liberi.³¹

Spre deosebire de Pavel care tratează relația sclavilor cu stăpâni creștini în general, Petru este preocupat de sclavii care lucrau în căminele stăpânilor păgâni. În gospodăriile creștinilor contactul apropiat dintre sclavi și stăpâni putea duce la o frățietate permisivă, de care sclavul putea face abuz (1Tim. 6:2). Într-o gospodărie păgână această familiaritate puteau crește posibilitățile de fricțiune, în special dacă sclavii creștini, care se credeau acum egali din punct de vedere spiritual cu stăpânii lor, încercau să forțeze limitele poziției lor. Însă, oricare ar fi situația lor, robii creștini trebuiau să-și îndeplinească obligațiile și să fie supuși stăpânilor. Indiferent dacă stăpânul era blând sau brutal, ursuz, relația aceasta pretindea subordonare.³²

Supunerea față de stăpânii care-și persecutau sclavii, mai ales creștini fiind, nu era ușor de acceptat. De aceea, Petru face apel la un exemplu de suferință pe nedrept, invocând motivul cugetului față de Dumnezeu (2:19). Expresia ”cugetul lui față de Dumnezeu” este un complement indirect și de aceea se poate reda prin ”din cauza cugetului care, îndreptat fiind spre Dumnezeu, este legat de El.” Cugetul este ”instanța” care judecă ce este bine și ce este rău, depinzând însă de standardul de bază. Cugetul este ca un termometru. Acesta indică însă în mod util numai dacă s-a stabilit un punct zero obligatoriu. Cugetul creștinului este orientat spre Dumnezeu și voia Lui.³³ Petru spune că ”este un lucru plăcut” ca cineva să sufere pe nedrept pentru Dumnezeu. Ba mai mult, cuvântul grecesc este *χαρίς* ”har”, care poate fi înțeles ca ”a găsi îndurare la Dumnezeu”, așa cum suferința lui Christos a găsit și a produs îndurare înaintea lui Dumnezeu. Cuvântul har trebuie înțeles în sensul de plăcere. Suferința răbdătoare, tocmai și în nedretate, găsește plăcere la Dumnezeu, pentru că are semnificație misionară și poate să ducă la proslăvirea lui Dumnezeu.³⁴

Idea lui Christos ca exemplu suprem de suferință nevinovată este introdusă și anticipată de v.20. Petru, prin intermediul unei întrebări retorice, arată că nu există nici un motiv de laudă pentru cineva care suferă pe drept, adică pentru că a făcut ce este rău. Verbul grecesc folosit pentru ”a pălmui” este *κολαφίζω* și este folosit și în Marcu 14:65 atunci când Christos

³¹ Jobes, *1 Peter*, 181.

³² Marshall, *1 Peter*, 85.

³³ Krimmer, *Epistolele lui Petru*, 79.

³⁴ Krimmer, *Epistolele lui Petru*, 80.

a fost pălmuit³⁵. Acceptarea cu supunere a unui tratament brutal fără motiv întemeiat este un lucru de apreciat pentru un creștin din pricină că Însuși Christos a fost tratat în felul acesta iar creștinii trebuie să-i urmeze exemplul (2:21). Ideea de suferință după modelul lui Christos și pentru El este o temă des amintită în scrierile apostolilor (Fil. 2:5-8, 1Tes. 1:6, 2Tes. 3:5, Evr. 13:13). Pavel spune în Fil.1:29 că ”cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El.” Aceea idee este reluată de Petru, care consideră ca un har sau lucru plăcut înaintea lui Dumnezeu ca cineva să sufere de dragul lui Christos. Petru împrumută cuvântul ”pildă”, ὑπογραμμός din sfera educațională. În educație termenul se referă la instruirea pe care o primește un copil în școală. Învățăcelul scrie literele pe care le vede în partea de sus a paginii. Așa cum un învățăcel copiază litere pe foaie, așa și creștinul copiază calea lui Christos. În acest verset, Petru îi îndeamnă pe cititori să urmeze urmele pașilor lui Christos.³⁶

Pentru a indica lipsa de păcat a lui Isus, Petru citează un pasaj din Isaia în 2:22. Isus Christos întruchipează puritatea și inocența. Din pricina acestei inocențe, suferința Sa a fost complet nedreaptă. Contrastul dintre Isus și urmașii Lui este, de aceea, și mai mare; nimeni nu poate obiecta față de suferință atunci când se uită la exemplul pe care la arătat Isus. Unul din tâlharii de pe cruce a înfruntat pe celălalt și a zis: ”Noi suntem pedepsiți pe drept, pentru că primim ceea ce faptele noastre merită. Dar omul acesta nu a făcut nimic rău.” (Luca 23:41). Mai mult, nimeni nu poate pretinde desăvârșirea aici pe pământ, pentru că ”dacă nu greșește cineva în vorbire este un om desăvârșit, și poate să-și țină în frâu tot trupul.” (Iacov 3:2). De aceea și Petru spune Christos că ”în gura Lui nu s-a găsit vicleșug”, arătând desăvârșirea Sa completă. Versetul 23 explică modul în care a suferit Christos, fără să răspundă batjocurilor și chinurilor îndurate.

În paragraful 3:1-7 Petru se concentrează asupra îndatoririlor familiale ale soției față de soț și ale soțului față de soție. Unii comentatori, printre care și Earl Richard, au sugerat că în acest text Petru nu se referă la soțiile credincioase care au soți necredincioși ci la relația dintre femeia creștină și bărbații din gospodăriile în care acestea își trăiesc viața.³⁷ Sfatul lui Petru adresat acestor femei se împarte în trei teme: vv.1-2 datoria față de bărbații necredincioși, vv.3-4 comportamentul femeii plăcute lui Dumnezeu, vv.5-6 modele de femei din VT.

Cuvântul care deschide paragraful, ὁμοίως, ”tot astfel”, ”în același fel”, este interpretat în diferite moduri în funcție de cum este privit pasajul anterior (sclavii sau membri ai

³⁵ John Norman Davidson Kelly, *A commentary on the epistles of Peter and of Jude* (London: A&C Black Limited, 1969), 118.

³⁶ Kistemaker, *Peter and Jude*, 111-112.

³⁷ Earl J. Richard, *1 Peter, Jude, and 2 Peter: A Literary and Theological Commentary* (Macon: Smyth&Helwys, 2000), 126 ; vezi Karen Jobes, 207; Wayne Grudem, 77.

gospodăriei) și verbul ὑποτάσσω. Trebuie cumva ca nevestele, sau femeile, să fie ”supuse, subordonate” soților lor, sau bărbaților din casă, în aceeași manieră în care sclavii se supun stăpânilor lor? Tot așa cum toți credincioșii (2:13) și toți membrii gospodăriei (2:18) sunt îndemnați să arate un comportament bun, tot așa femeile în discuție trebuie să își însușească datoria lor în aceeași manieră.

Earl Richard atrage atenția asupra cuvintelor γυναικες și ἀνδράσιν, care în general se referă la ”femei” și ”bărbați” dar are înțelesul și de ”neveste” și ”soți”. Richard se angajează să demonstreze faptul că termenul γυναικες cuprinde toată partea feminină dintr-o gospodărie. El observă că folosirea expresiei τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ar conține un element de redundanță (literal: ”față de proprii bărbați”). Aceeași formulare apare și în v.5, unde subiectul este ”sfintele femei” care ”erau supuse bărbaților lor”. Astfel, îndemnul pentru femei de a se supune bărbaților lor face referire la structurile familiale și sociale ale vremii, în care femeile, în funcție de diferitele etape ale vieților lor (ca și fiice, soții, sau văduve sub îngrijire) sau de statutul lor social vis-a-vis de gospodărie (ca și scave, femei libere, etc.), se aflau fără excepție în dependență de figurile masculine ale casei față de care erau legate cu îndatoriri de supunere.³⁸

Femeile creștine, ca și cele păgâne deopotrivă, își aveau îndatoririle lor în gospodărie, iar Petru le îndeamnă să se achite de aceste responsabilități. Deși femeia se putea afla sub o autoritate păgână a bărbatului ei, totuși ea era liberă să-și aleagă credința care s-o urmeze. Versetele 1 și 2 arată cum anume trebuiau să se raporteze femeile credincioase la bărbații din casă. În primul rând, ele aveau obligația să se supună chiar în cazurile în care bărbații nu erau credincioși. Motivul pentru care se cerea aceasta era unul misionar, de a răspândi Evanghelia către neamuri. Prin felul lor de a fi sau prin faptele lor onorabile, femeile trebuiau să stârnească interesul bărbabilor lor pentru Cuvânt ca să fie mântuiți. În al doilea rând, femeile aveau datoria ca printr-o activitate exemplară să câștige ”fără cuvânt” pe bărbații care nu ascultă de Cuvântul lui Dumnezeu. Un necreștin care a auzit Cuvântul dar nu a vrut să-l creadă și să asculte, nu are nevoie de încă o discuție apologetică care, dacă nu este purtată cu pricepere, poate isca certuri și poate stârni mânia și împotrivirea mai aprigă a bărbatului. Tot ce are nevoie acel necredincios este un exemplu practic al unei vieți care trăiește după Cuvântul lui Dumnezeu.

În al treilea rând, Petru spune că femeia trebuie să trăiască în așa fel încât bărbatul să vadă τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. Purtarea sfântă și îndeplinirea datoriilor ca și creștin ar trebui să fie motivate de relația cu Dumnezeu, în temere și curăție.

³⁸ Richard, *1 Peter, Jude, and 2 Peter*, 126-127.

Reverența femeii față de Dumnezeu este motivația ei pentru supunerea față de bărbat, indiferent dacă soțul ei este aspru sau tandru. Impotrivirea stârnită de credința ei trebuia îndurată pentru Numele lui Cristos și pentru posibila convertire a bărbatului ei. În societatea greco-romană era de așteptat ca soția să nu aibă nici un prieten afară de soțul ei, și trebuia să se închine dumnezeilor bărbatului ei. Dacă acest obicei este aplicat soților creștine, putea să aducă multe necazuri din pricina câtorva motive. Primul, chiar însuși faptul că o femeie ar fi adoptat orice altă religie, alta decât a bărbatului ei ar fi încălcat idealul greco-roman al ordinii căminelor. Din pricină că prosperitatea și confortul erau privite ca dependente de forțele religioase, dezordinea în familie era o amenințare nu doar a familiei ci și a societății. Creștinii erau adesea învinovați ca și cauză a calamităților pentru că ei au introdus un dumnezeu nou perturbând sistemul religios al imperiului. În al doilea rând, bărbatul și societatea ar fi perceput închinarea soției față de Christos ca o răzvrătire, în special dacă ea se închina numai lui Christos. Dacă soția persista în noua religie soțul avea să sufere critici și să se simtă jenat pentru ca nu-și administra bine propria casă. Aceasta ar fi putut afecta serios poziția sa socială, chiar până la punctul descalificării lui de la anumite onoruri și oficii. În al treilea rând, prezența soției la închinarea creștină i-ar fi dat oportunitatea să aibă părtășie cu alți creștini care nu erau prieteni de ai bărbatului ei. În funcție de așteptările specifice ale societății, convertirea unei femei la creștinism putea avea mari implicații pentru soțul și familia ei.³⁹

Versetele 3 și 4 prezintă un contrast între un comportament feminin negativ (v.3) și unul pozitiv (v.4). Petru transferă discuția în domeniul esteticii și vestimentației, răsturnând conceptele convenționale despre frumusețe în favoarea perspectivei divine. Paige Patterson este de acord că Petru respinge purtarea bijuteriilor și a hainelor scumpe, dar nu *per se* ci ca sursă a adevăratei frumuseți.⁴⁰ Patterson spune că autorul atrage atenția asupra faptului că frumusețea unei femei nu trebuie căutată niciodată în astfel de lucruri. Cuvântul grecesc pentru "podoabă" este κόσμος care are și înțelesul de "lume". Ideea poate fi aceea că lumea sau universul este podoaba pe care Dumnezeu a dat-o, iar lucrurile trebuie lăsate și îngrijite în forma lor originală, rânduită de Dumnezeu.

Petru este conștient de preocuparea feminină cu privire la frumusețea fizică și lux, provocare întreținută de moravurile sociale (coafura și prețul mare pus pe decorațiunile opulente și îmbrăcămintea extravagantă). Earl Richard sugerează că autorul privește aceste preocupări ca și tendințe naturale și se împotrivește lor numai în măsura în care acestea "se războiesc cu sufletul."⁴¹

³⁹ Jobes, *1 Peter*, 203.

⁴⁰ Paige Patterson, *Preoți Peregrini* (Oradea: Ed. Institutului Biblic Emanuel, 1998), 108.

⁴¹ Richard, *1 Peter, Jude, and 2 Peter*, 131.

Adevărata frumusețe este lăuntrică și nu constă în împodobirea trupului, spune Petru în 3:4. Frumusețea lăuntrică este observată în exterior prin atitudini, fapte și chiar expresii ale feței. ”Împodobirea ostentativă poate îndepărta ochiul de la adevărata frumusețe sau poate chiar să denote absența acesteia”, spune Patterson.⁴² Prin expresia ὁ κρυπτός τῆς καρδίας ἄνθρωπος, Petru spune că frumusețea omului duhovnicesc, ascuns în inimă, este mult mai importantă decât ținuta exterioară. Frumusețea fizică este supusă degradării odată cu trecerea vremii. În 1:24 Petru spune că ”orice făptură este ca iarba, și toată slava ei, ca floarea ierbii. Iarba se usucă și floarea cade jos.” Chiar mai mult, frumusețea feței poate fi urâtită printr-o fire rea, însă ”omul ascuns al inimii” ”se înnoiește din zi în zi, după chipul Celui ce l-a făcut.” Petru subliniază două trăsături nepieritoare ale femeilor evlavioase: ”un duh blând și liniștit”. O femeie gălăgioasă și gâlcevitoare este dezgustătoare pentru toată lumea chiar cu toată frumusețea ei. Însă, femeia care se poartă cu demnitate, își acoperă defectele ei fizice cu podoabele spirituale și altfel devine mult mai atrăgătoare câștigând respectul celor din jur și prețuire din partea lui Dumnezeu.

Paraenesisul pentru femeia creștină este încheiat printr-un apel la comportamentul vechilor femei și în mod special la exemplul renumitei Sara ca și înaintașă a idealului feminin. Aceste femei sunt descrise ca trăind vieți sfinte deoarece ele și-au pus speranța în Dumnezeu. Petru face o legătură subtilă între purtarea de podoabe și supunerea soțiilor față de soții lor. Ideea din 2:5 este aceea că adevăratele podoabe ale femeilor evlavioase sunt nădejdea în Dumnezeu și supunerea față de soți. Tendința femeii este să atragă atenția și aprecierea bărbatului prin podoabe. Un mod diabolic prin care o femeie poate să submineze autoritatea bărbatului este prin seducție. De aceea, când podoabele exterioare sunt folosite pentru a înlocui adevăratele podoabe printre care și supunerea față de soț, acestea sunt interzise. Exemplul Sarei care, deși e posibil să fi purtat podoabe, îl numea pe Avraam ”domnul” ei (κύριος), rămâne un ca un ideal de supunere pentru toate femeile credincioase care devin ”ficele ei” făcând ce este bine. Pentru a descrie relaționarea Sarei la bărbatul ei, Petru folosește verbul ὑπακούω (literal: a asculta sub; a asculta cu atenție, a se conforma, a se subordona), un termen care de obicei exprimă relaționarea servilă a copilului față de părinte sau a sclavului față de stăpân (2:6). Folosirea lui aici ridică semne de întrebare, însă Earl Richard este de părere că acesta se referă la datoria femeii față de bărbatul ei în ceea ce privește administrarea gospodăriei, recunoscând rolul soțului ca și cap sau ”domn” al casei și acordându-i respect și deosebită cinste.⁴³ Sara, înțelegând rolul de soție a lui Avraam, ”aude” cerințele soțului ei și răspunde prin ascultare. Petru nu are în vedere o relație de tipul dictator-supus, așa cum interpretează greșit unii.

⁴² Patterson, *Preoți Peregrini*, 109.

⁴³ Richard, *1 Peter, Jude, and 2 Peter*, 133.

În codul său de îndatoriri gospodărești, Petru se adresează în ultimul rând celor care au o putere și autoritate deosebită în cadrul familiei (3:7). El își începe îndemnul pentru bărbați prin expresia *Oi ἄνδρες ὁμοίως*, încadrându-i pe aceștia sub aceleași obligații ca și categoriile de mai sus. Greutatea acestor cuvinte constă în ideea că bărbații trebuie să-și îndeplinească rolul lor specific în relația de căsătorie sau în familie, tot așa cum soțiile (sau partea feminină din casă) trebuie să și-o îndeplinească pe a lor. Căsătoria și familia implică obligații din partea ambilor parteneri.

Petru vorbește de două îndatoriri, însoțite de două motive care stau la baza acestor acțiuni. În primul rând, soții trebuie să se poarte cu înțelepciune față de soțiile lor. Cuvântul grecesc pentru ”purtați-vă” este verbul la participiu *συνοικοῦντες*, care derivă din verbul *οικέω* (”a locui, a coabita”), și prepoziția *συν* (”împreună”). Așa deci, ideea este că bărbații au responsabilitatea să locuiască împreună cu soțiile și partea feminină din casă ca o familie. Paige Patterson interpretează ușor diferit acest cuvânt și spune că ”Și soții sunt cei care își zidesc casa! Ei trebuie să-și întemeieze familia împreună cu soțiile lor. Acest demers trebuie realizat cu înțelepciune.”⁴⁴ În textul original nu apare cuvântul ”înțelepciune” (ca și în traducerea Cornilescu) ci *γνώσιν* (”cunoaștere”). Bărbații trebuie să se poarte cu soțiile lor după cunoașterea (*κατὰ γνώσιν*) pe care o au despre ele.

Dacă în 3:1 Petru s-a adresat în special femeilor creștine care au bărbați necredincioși, în 3:7 ar putea fi două cazuri în care bărbatul este credincios iar femeia este fie credincioasă, fie necredincioasă. Atunci când o femeie păgână se împotriva modului de închinare și practicii creștine a soțului credincios, se crea o situație jenantă pentru bărbat deoarece acesta era considerat că nu-și administrează bine casa. Această situație putea fi destul de gravă pentru un om cu un statut social important și cu putere, pentru că, așa cum spunea Plutarch ”Prin urmare un om care intenționează să conducă armonios Statul, Forumul și prietenii trebuie să-și aibă gospodăria bine armonizată.”⁴⁵ O preocupare similară este arătat și de Pavel când prezintă calificările pentru episcopi (1Tim. 3). Cu toate acestea, bărbații nu au voie să fie niște tirani despotici cu soțiile lor ci, Petru îndeamnă ca ei să-și respecte soțiile, *ἀπονέμοντας τιμὴν*, să le acorde o prețuire deosebită, indiferent dacă soția este credincioasă sau nu încă. Referirea la soții ca și *συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς* (”împreună moștenitoare a harului vieții”), ne dă de înțeles la o primă privire că acestea sunt creștine. Însă, Jobes este de părere că expresia *ὡς καὶ* poate fi înțeleasă ”ca și cu”, adică bărbatul creștin trebuie să se raporteze la soția necredincioasă ca și cum aceasta ar fi părtașă harului vieții împreună cu el.⁴⁶ Tot așa cum soția credincioasă are datoria să-și câștige soțul pentru mântuire, fără cuvânt, și soțul credincios

⁴⁴ Patterson, *Preoți Peregrini*, 113.

⁴⁵ Plutarch, *Advice 43*, citat în Jobes, *1Peter*, 208.

⁴⁶ Jobes, *1Peter*, 208.

trebuie să-și câștige soția prin purtarea lui plină de tandrețe și respect. Acesta este unul din motivele pentru care soțul își împlinește datoria față de soția lui. El trebuie să o privească ca pe o soră în Christos, ca pe un tovarăș de credință, în ciuda genului ei diferit.

Al doilea îndemn dat soților este să își cinstească soțiile ca pe "un vas mai slab".

Descrierea lui Petru a femeii ca ὀσθενεστέρῳ σκεύει se găsește și în scrierile grecești.

Aristotel înțelege această slăbiciune ca fiind atât în trup cât și cu privire la curaj: "Petru că Providența l-a făcut pe bărbat mai puternic iar pe femeie mai slabă, așa că în virtutea curajului lui bărbătesc el poate să fie mai pregătit să-și apere casa, iar ea, din pricina naturii ei sfioase, mai pregătită să vegheze asupra casei."⁴⁷ În contextul cărții 1Petru, "vasul mai slab" trebuie înțeles ca slăbiciune fizică raportată la puterea bărbatului. Deaceia, îndemnul lui Petru se îndreaptă indirect către problema abuzului fizic. Pe de altă parte, contextul imediat indică faptul că femeia este mai slabă și în ceea ce privește pozițiile și împuternicirile sociale. Petru spune că bărbații care conduc cu autoritate în societate și peste casele lor, în ciuda obiceiurilor vremii, ar trebui să asculte de Dumnezeu pentru ca și Dumnezeu să le asculte rugăciunile. Ei trebuie să se poarte cu τιμῇ adică, ca și cu un lucru de mare valoare, o adevărată comoară, o piatră prețioasă. Astfel de comori sunt păzite cu toată grija și atenția. Unor asemenea valori li se acordă cinstea cuvenită. Aceeași atitudine trebuie să o aibă soții față de soțiile lor.⁴⁸

⁴⁷ Aristotel, *Oeconomica*, 1.3.4, citat în Jobes, *1Peter*, 208.

⁴⁸ Patterson, *Preoți Peregrini*, 114.

3. SCHIȚĂ DE PREDICĂ

Text: 2:11-3:7

Titlu: Supunerea credinciosului de dragul lui Christos

Ideea textuală: Petru îndeamnă pe credincioși la supunerea față de orice fel de autoritate instituită de Dumnezeu chiar dacă aceasta ar presupune suferința.

Ideea predicii: Trăirea în supunere este semnul credinciosului.

Interogație: Care sunt relațiile în care creștinul trebuie să manifeste supunere?

I. Relația cu autoritățile statului 2:13-2:17

A. De ce să ne supunem autorităților statului?

1. Stăpânirile sunt rânduite de Dumnezeu 2:13
2. Conducătorii sunt învredniciți cu cinste de către Dumnezeu 2:17
3. Conducătorii sunt rânduiți să facă dreptate 2:14

B. De ce trebuie să răbdăm suferința pentru facerea binelui?

1. Dovedirea bunătății noastre 2:14-15
2. Trăirea în slobozenie 2:16
3. Acceptarea voii lui Dumnezeu 2:17

II. Relația cu stăpânii 2:18-20

Cum poți să slujești un stăpân despot?

1. Datorită cugetului 2:19
2. Cu răbdare 2:20
3. Avându-L ca model de suferință pe Christos 2:21-25

III. Relația din căsnicie 3:1-7

Cum trebuie să se supună soția față de soț?

1. Fără multe cuvinte/argumetări/certuri 3:1-2
2. Fără podoabe exterioare 3:3-4
3. Fără teamă, prejudecăți ci cu respect 3:5-6

Cum trebuie să se raporteze soțul la soție?

1. Cu înțelepciune
2. Cu cinste, prețuire 3:7.

BIBLIOGRAFIE

- Achtemeier, Paul J., Joel B. Green și Meye Thompson Marianne. *Introducing The New Testament. Its Literature and Theology*. Grand Rapids: Eerdmans, 2001.
- Clinton, Arnold E. *Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary, vol.4*. Grand Rapids: Zondervan, 2002.
- Davids, Peter. *The First Epistle of Peter*. Grand Rapids: Eerdmans Pub., 1990.
- Grudem, Wayne. *1 Peter*. Leicester: Inter-Varsity, 1989.
- Jobes, Karen H., *1 Peter*. Grand Rapids: Baker Academic, 2005.
- Kelly, John Norman Davidson. *A commentary on the epistles of Peter and of Jude*. A&C London: Black Limited, 1969.
- Kistemaker, Simon J. *Peter and Jude*. Grand Rapids: Baker Book, 1988.
- Krimmer, Heiko și Martin Holland, *Epistolele lui Petru*. Korntal: Editura Lumina Lumii, 2003.
- Marshall, Howard I. *1 Peter*. Downers Grove: InterVarsity, 1991.
- Meyer, F.B. *Tried by fire. Exposition of the First Epistle of Peter*. Fort Washington: CLC, 1983.
- Michaels, Ramsey J. *1 Peter*. Waco: Word Books, 1988.
- Norman, Hillyer. *1 and 2 Peter, Jude*. Massachusetts: Hendrickson Pub, 1995.
- Patterson, Paige. *Preoți Peregrini*. Oradea: Ed. Institutului Biblic Emanuel, 1998.
- Richard, Earl J. *1 Peter, Jude, and 2 Peter: A Literary and Theological Commentary*. Macon: Smyth&Helwys, 2000.
- Rogers, Cleon L. Jr și Cleon L. Rogers III. *The New Linguistic and Exegetical key to the Greeek New Testament*. Grand Rapids: Zondervan, 1998.